

8 w 2024 (8)

Co te zuchy zmajstrowały..., czyli kilka słów o majsterce nie tylko w gromadzie

Data publikacji: 01.12.2024 / Autor: Antonina Świerczyńska

Majsterka dla zucholi i zucholek, praca manualna dla zastępowych, a w narzędziach wędrowników i wędrowniczek – zajęcia DIY. Każdy korzysta, a nikt nie mówi o tym, jak to zrobić. Dzieje się tak być może dlatego, że w części osób wszelkie zadania manualne budzą mikroskopijny lęk i myśli typu “mam dwie lewe ręce!”, “nie mam do tego talentu”, “nie umiem”, “to nudne” – i na tym ostatnim założeniu chciałabym się skupić.

Czy prace ręczne muszą być nudne? Gdzie szukać inspiracji? Co prawda moje pomysły będą raczej skierowane bardziej w stronę żeńskiej części ZHR-u, ale uważam, że chłopaki też znajdą tutaj chociaż odrobinę inspiracji. Mój poradnik dzielę na kilka kroków, które według mnie są niezbędne do przeprowadzenia niezapomnianych zajęć manualnych. Na zakończenie zaproponuję Ci, czytelniku po dwie majsterki dla każdego poziomu metodycznego. No to co? Chodźmy coś razem zmajstrować!

Po pierwsze: **Planowanie**

Chociaż dla wielu z nas improwizacja to drugie imię, którym często obdarza nas harcerskie wychowanie, majsterkowe zajęcia warto mieć dokładnie zaplanowane. Spytasz pewnie w tym momencie: ale, Tosia, co może pójść nie tak? Odpowiem ci krótko: bardzo dużo. Przemyśl czy Twoja majsterka będzie: **bezpieczna, atrakcyjna, angażująca** i co najważniejsze: **adekwatna do wieku** (choć wiele majsterek jest uniwersalnych, to nie należy zapominać o tym, że gwoździe i młotek w rękach 10-latka to co innego niż w rękach 16-latka). Może Twoje wymarzone zajęcia da się dostosować do wieku? Zamiast gwoździ czy kleju na gorąco można użyć sznurka i poznać nowe węzły. Szukając inspiracji warto skorzystać z dobroci obecnych czasów – inspiracji na takich stronach, jak Pinterest, Dribbble, Pinka, czy Zszywka – to właśnie tam często znajdziemy już gotowe tutoriale do wykonania, a od chata GPT dostaniemy dużo propozycji, które później można rozwijać wedle własnego pomysłu i potrzeb (bo nie zapominajmy o tym, że to, co robimy jest *celowe!*)

Pamiętaj: planowanie ma być Twoim wsparciem w majsterce, a nie przeszkodą!

Po drugie: **Zbieranie materiałów**

Przygotowując się do majsterki pewnie zadasz sobie pytanie: skąd mam wziąć wszystkie materiały? Obrabować Action, OBI, Castoramę i Tigera? Odpowiedź jest prosta: wykorzystaj to, co masz w domu. To może brzmieć banalnie, ale naprawdę mamy mnóstwo przedmiotów użytku codziennego, które doskonale sprawdzą się przy majsterce, zupełnie tak, jakby ktoś przy ich tworzeniu wiedział już, że kiedyś będą tacy ludzie jak harcerze i będą tego potrzebować, niesamowicie. Malowanie gąbką zamiast pędzelkiem? Włóczka ze starych, za małych koszulek lub reklamówek? (np.tak: <https://www.youtube.com/watch?v=1-zolj9sTo4>) Spróbuj pomyśleć o tym, co masz wokół siebie w niekonwencjonalny sposób! Majsterka zaczyna się w Twojej wyobraźni. A może w domu?

Jeśli chodzi o sam zakup materiałów, często hurtownie sprzedają w niskich cenach to, co możemy wykorzystać w majsterce. Kupując na miejscu można też odwiedzić Makro, jeśli masz je w okolicy. Online sprawdź Allegro, Aliexpress i Temu (sprawdzaj zawsze terminy dostaw, bo możesz zamówić super wycinanki, kleje, brokat i inne wspaniałe rzeczy, które dojdą za... miesiąc i to ten po Twojej zbiórce czy zajęciach).

Po trzecie: **Tworzenie**

Wiem, wiem, artystyczny nieład jest wspaniały, ale... ZADBAJ O PORZĄDEK! Podczas trwania majsterki zrobi się duży bałagan i to wpłynie na efektywność oraz estetykę pracy. Jeśli to jedyna opcja, to po każdym kroku posprzątajcie wraz z gromadą, zastępem, patrolem czy drużyną (i na zakończenie też ;)). Jeśli jesteście wprawieni w odkładaniu rzeczy na swoje miejsce, to ten czas nie będzie potrzebny, ale z własnego doświadczenia sugeruję regularnie sprzątać. Człowiek się wtedy pozytywnie zaskakuje na koniec, że tak mało nabrudził.

Drugim aspektem jest kwestia oszacowania, co ile zajmuje. Nie można zapomnieć, że glina, gips, czy farba schnie. Przycięcie kartonu czy kawałka drewna wymaga czasu, precyzyjne i drobne prace lubią towarzystwo skupienia itd. Daj sobie czas na wszystko, ale by to dobrze zrobić, musisz wiedzieć wcześniej, ile właściwie przeznaczysz go na konkretne czynności czy etapy.

Jeśli uda Ci się spełnić wszystkie te kroki, to majsterka na pewno będzie niezapomniana i co najważniejsze: udana. A teraz zapraszam Cię do mojego kącika inspiracji. Weź z niego to, czego potrzebujesz!

Kącik inspiracji - rozgość się!

Moje propozycje majsterek dla każdej metodyki (oczywiście, jeśli masz bardziej ogarniętych harcerzy/harcerki lub zuchy/zuchenki można użyć pomysłu dla starszej metodyki. To Ty najlepiej znasz swoich podopiecznych, ich potrzeby i umiejętności).

1. **Gwiazdozbiory**

W ramach oglądania gwiazd (super sprawdza się na wszystkich biwakach, zimowiskach, obozach i koloniach) proponuję upamiętnić to, co zobaczyliśmy.

DLA ZUCHÓW/ZUCHENEK

Na czarnym papierze zrób dziurki, które będą imitować gwiazdy w konkretnych gwiazdozbiorach. Tę majsterkę wykonywałam z moimi zuchenkami podczas dnia na zimowisku o fabule Małego Księcia. Zuchom/zuchenkom daj na igłach hafciarskich żółte mulinki, a następnie wspólnie wyszyjcie gwiazdozbiory i je podpiszcie odnajdując na niebie bawcie się dobrze! Może podczas wyszywania posłuchacie piosenki o układzie słonecznym, lub filmiku Uniwersytetu Dzieci o powstawaniu planet? (https://youtu.be/7p_ktbqBzhg).

DLA HARCERZY/HARCEREK

W podobnej koncepcji potnij kanwę krzyżkową na małe kwadraty o boku około 12 cm. Kup żółtą mulinę i potnij na mniejsze kawałki. Teraz krzyżykami wyszyjcie to, co zobaczyliście na niebie. Może uda się Wam wyszyć więcej niż jeden gwiazdozbiór podczas kominka? Czy będziecie potrafili je nazwać i umiejscowić na niebie? To także dobre zadanie na wszelkiego rodzaju chatki, gdzie harcerki/harcerze mają czas na obserwację nieba.

DLA WĘDROWNIKÓW/WĘDROWNICZEK

Kupcie drewniane deseczki lub wytnijcie "plasterki" drewna. Z małych gwoździ stwórzcie gwiazdy wbijając je w swoje deseczki i połączcie je muliną. Swoje gwiazdozbiory możecie podpisać wypalając na drewnie ich nazwy (może połączycie to z jakimś wyczynem?).

2. **Budka dla ptaków**

Na zakończenie bardziej techniczna majsterka, idealna na wiosenne zbiórki.

DLA ZUCHÓW/ZUCHENEK

Kup zestawy do tworzenia budki (znajdziesz go m.in. w Action). Można je złożyć w szóstkach nie używając gwoździ (możesz wykorzystać śrubki, użycie śrubokrętu to też nabywanie nowej umiejętności!) Na zakończenie pomalujcie budkę, powieście ją

w wybranym przez zuchy miejscu i na kolejnej zbiórce sprawdźcie, czy ktoś się w Waszej budce zadomowił. To dobry pretekst do porozmawiania o ptakach.

DLA HARCERZY/HARCEREK

ZZ-em przygotujcie (tak jak w wersji dla wędrowników, o której zaraz!) części budki, w zastępach je zbijcie, a następnie pomalujcie. Jeśli nie możecie tego zrobić, to zakupcie odpowiednie części i razem z harcerzami/harcerkami powycinajcie je. Gwarantuję, zapewni im to dobrą zabawę! Będzie to również dobra praktyka w budowaniu wspólnoty w zastępie oraz świetna wprawka do obozowego zdobnictwa czy pionierki. Możesz dać podopiecznym pole do popisu i poprosić ich o zaprojektowanie budki!

DLA WĘDROWNIKÓW/WĘDROWNICZEK

Pewnie jesteście już bardziej wprawieni w boju z piłą czy młotkiem, spróbujcie zrobić Wasze budki od zera, od zaprojektowania ich do wykonania. Później możecie wypalić lub wymalować na nich wzorki i zawiesić w pobliskim lesie czy parku. Możesz też połączyć tę majsterkę z wyczynem.

Na zakończenie dodam, że jeśli siedzisz w temacie DIY, to być może ten artykuł nie był dla Ciebie zbyt odkrywczy, ale mam nadzieję, że zainspirowałaś/eś się do stworzenia najlepszej majsterki w Twoim życiu, którą na lata zapamiętasz nie tylko Ty, ale i Twoje zuchenki/zuchy czy harcerki/harcerze!

[Antonina Świerczyńska](#)

Przyboczna w 7 Krakowskiej Gromadzie Zuchenek "Chabrowe Bractwo". Obecnie działa również w 7 Krakowskiej Drużynie Wędrowniczek "Wataha". Prywatnie uczennica V Liceum Ogólnokształcącego im. Augusta Witkowskiego w Krakowie. Zawsze chętna do pomocy oraz dyskusji o fizyce i zuchostwie.